

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 5. maja.

Dolgo se je ugibalo, bode li res železni kancelar ostavil tihoto svojih bukovih gozdov in prevzel mandat v državni zbor. Sedaj je stvar dognana. Bismarck dobil je in prevzel državnozborni mandat za Geestemünde. A trebalo je trdega volilnega boja, in prišlo je celo do ožje volitve, v kateri je bil tekmeč njegov socialista Schmalfeld, ki je zjedinił dobro polovico glasov na svojo osebo.

Izvestno trpko je za slavnega ustanovitelja nemškega cesarstva, da se mora za državnozborni mandat boriti s preprostim izdelovalcem smodk, britko ga mora dirniti, da ga ni v širni Nemčiji volilnega okraja, kjer bi ga v oči gled njegovi slavi in njegovim zaslugam volili soglasno, posebno grenko mu pa mora biti to, da socializem navzlic vsem njegovim izjemnim, uprav drakoničnim naredbam s prirodno, nepremagljivo silo napreduje, si pridobiva vedno širše območje, in bode skoro država v državi.

In zares so socialni demokratje v Nemčiji velika sila, važen faktor, s katerim mora resen državnik že danes računati, kateri nemški vladi prizadeva mnogo skrbi. Računi se, da je sedaj v nemškem cesarstvu najmanj že štiri milijone socialistov. To število ni pretirano, kajti pri poslednjih volitvah dobili so socialno-demokratski kandidati nad dva milijona glasov. V Nemčiji torej pripada deset odstotkov vsega prebivalstva že sedaj socialistom.

To je že impozantna množica, katera pa še veliko več šteje vsled svoje izvrstne, uprav vojaške organizacije in jeklene discipline. Socialisti imajo povsod določene svoje voditelje in sedaj že 178 dobro uredovanih časopisov, ki zastopajo in širijo njih načela in nazore. Razven tega imajo na stotine šol in učnih zavodov, ki skrbijo za izomiko mladega naraščaja. V tem oziru socialisti jako veliko storé, dobro vedoč, kako potrebna jim je izobraženost, kot najglavnejše sredstvo za uresničenje njih načel. Ker pa vedo, da šole neso vsem socialističnim krogom pristopne, imajo vrhu tega še par tisoč odločnih agentov in potovalnih učiteljev, ki zdaj tu, zdaj tam propovedujejo socialistično vero in za svojo

stvar so tako vneti, da se ne plašijo še tako drznega koraka.

Stranka, tako organizovana, je ozbiljna nevarnost za državo in bode li enakomerno napredovala, potem se sme z absolutno gotovostjo trditi, da bode dobila naposled oblast v roke. Dokler so možje à la Bebel in Liebknecht socialistom na čelu, vršilo se bode še vse prilično mirno. Ti voditelji neso samo izredno bistrega duha in visoko izobraženi, marveč tudi jako moralni. Oni so še idealisti iz prošle dobe, oni še verujejo v svojega naroda poklic, njim še klije kolikor toliko domovinska ljubezen v srci. Ti voditelji žive v prepričanju, oziroma v domišljiji, da bodo mirnim potom preobrazili sedanji družbinski red in uživotvorili načela svoja. Zato se resnih nemirov in preobratov skoro ni bati, dokler oni ročnik drže.

A kako dolgo bode to trajalo? O tem nihče ne ve odgovora. Dvomljivo je, se li bode sedanjim voditeljem posrečilo vzdržati svoj upliv na mladi, vročekrvni naraščaj. Kdor je čital izvestja o Berolinskem shodu, dobil je gotovo svoje pomisleke, kajti mladi socialisti so ondu Liebknechta prav hudo napadali, in opozicija bila je že močna in dobro organizovana. Kaj bode stoprav tedaj, kadar se oba, Bebel in Liebknecht, odstranita od krmila, in stopijo na površje pristni anarhisti, kakor sta mej mladimi jako ugledna Werner in Wille? Ne treba družega, nego častihlepnega vodje in masa drla bode slepo za njim, ne meneč se za nevarnost, ki bode nastala njim samim in vsej človeški družbi.

In kako zaježiti in omejiti pretečo to elementarno silo? Bismarckov železni sistem se je izjavil. Čim hujši je bil vladni pritisk, tem hitreje in bujneje rasel je socializem. Stöcker je proti socialnemu demokratizmu hotel najti trden nasip v krščanstvu, a odletel je pred uplivom Bleichröderja in drugih bogatih židov, kakor slamica. Socializem ugaja namreč tudi boljšim krogom, v katerih ima mnogo pristašev in adeptov.

Za nas socializem še nema akutnega pomena, za Nemčijo pa je že sedaj jako nevaren. Uprav po-

guben pa utegne biti tedaj, ko pride do resne odločitve. Že sedaj pa je pravcati „innere Düppel“, že sedaj slabi jej moči in ovira njeno vnanjo politiko, katero drugi državniki, odkar je odstopil Bismarck, itak že imenujejo politiko naivnosti. Zaradi tega se nam je umestno zdelo obrniti malo pozornosti na mogočno sosedno državo, zvarjeno s krvjo in železom, in pokazati, kako jo razjeda socializem, kateri utegne prej ali slej nastopiti glavno ulogo in v zvezi s somišljeniki v tovarniških središčih v Belgiji, osobito pa v glavnem taborišči, v Parizu in sploh v Franciji, začeti bližati se radikalnim svojim smotrom.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 5. maja.

Iz državnega zbora.

Adresna debata pričela se bode menda že v petek in bode gotovo trajala ves teden, tako da bode komaj končana do binkoštnih praznikov. Kakor se je pokazalo že pri obravnavi v adresnem odseku, bode se oglašalo mnogo govornikov. Vlade glavna skrb je zdaj pridobiti Bilinskega načrta gotovo večino. Akopram Hohenwartov klub ni dosegel v odseku, da bi se vsprejeli njegovih članov dostavki, in se bodo nekateri naznanili kot predlogi manjšine, vendar se je nadejati, da od te strani ne bode resnih zavir. O Mladočehih še ni nič gotovega, težko pa, da bi glasovali za načrt Bilinskega.

Iz budgetnega odseka.

V zadnji seji nadaljevalo se je posvetovanje o justičnem etatu in sicer točka „o justični upravi v posamičnih kronovinah“. Hallwich spravi je pri razgovoru o narodnih mejah sodnih okrajev na Češkem tudi češko spravo v debato. Proti izjavi Kajzla, da je sprava propala, rekel je justični minister, da se vlada zmatra še vedno vezano po dogovorih spravnih konferenc. Kajzl izjavil se je tudi o tiskovni svobodi ter o dotičnem izreku justičnega ministra iz zadnje seje, ki je sam priznal, da v Avstriji prave tiskovne svobode nemamo, da pa se vendar v okviru postav vsako mnenje lahko svobodno izreče. V daljnjem govoru razjašnjeval je posebno, kako se postopa na Češkem s ča-

LISTEK.

Karica.

Slika iz ameriškega življenja. Po Bret Harte-u J. C.

(Dalje.)

— Predno je v tem zapustil Fiddletown, srečal je polkovnika in ponavljaval nekaj nevezanih fraz, katere so očividno zanimalo to osebo. Ko je končal, dal mu je polkovnik pismo in zlat za dvajset dolarjev. — „Če mi prineseš odgovor, podvojim to svoto, razumeš li?“ — Ah-Fe zamigal je z glavo. Drug sestanek istotako slučajen in kateri se je končal takisto, vršil se je mej Johnom in mladim urednikom L' Avalancha. Obžalujem biti dolžan povedati, da je Ah-Fe precej v pričetku svoje poti nalahno odtrgal pečat obeh pisem in ko jih je poskušal brati narobe, potem postrani, razdelil ju je slednjič v štirikotne kose. Te je potem odstopil svojim bratom nebeškega cesarstva, katere je srečal na potu. Starbottle bil je smrtno ponižan, opazivši, da je bilo tedensko znamenje njegovega perila zapisano na drugej strani enega teh koscev in zvedevši, da ostalo njegovo pismo ravno takisto potuje k različnim meščanom Fiddletownskim, klientom perice Fang-Ti. Sicer pa je bil Ah-Fe dovolj kaznovan na svojem nadaljnjem potovanju zaradi te nedelikatnosti. Na potu v Sakramento vrgel ga je dvakrat

raz voz nek vinjen Kavkazec, kojega visokorodje se ni moglo sprijazniti z družbo kadivca opija. V Hangtownu nabil ga je popotnik, kateri je hotel pokazati nadvladje krščansko. V Dutchlatu so ga okrali; v Sakramento bil je zaprt mesto družega in odpuščen se strogo grajo, brez dvojbeno vsled tega, ker ni bil tisti, kakor se je domnevalo in je tako zakasnil tek pravice. V San Franciscu sledila ga je s kamenjem šolska mladina, ali skrbno se ogibajoč takih javnih dokazov prosvete in napredka dostignil je slednjič „kineški kvartir“ oziroma še zdrav in trden, kjer je vsaj slabo ravnanje nadzirala policija. Drugo jutro ustopil je kot pomočnik v perilnici Chy-Fouk, in prihodnji petek poslali so ga v mesto s košem čistega perila.

Popoludne bilo je kakor navadno megleno, ko je Ah-Fe lezel po strmeji, dolgej cesti Kalifornskeje. Da bi veroval na poletje, trebal bi frančiškanske domišljije. Ni vročine, ni solca, nobene izrecne barve na nebu, povsod razprostrla se je ista brezbojna jednoličnost. Mrzlična delavnost gospodarila je na ulicah bičanih od vetra, in temni mir v sivkastih hišah. Predno je prišel vrh hriba, misijonski hribi odtegnili so se že očesu; mrzli sever stresal ga je. Ah-Fe odložil je svoj jerbas, da si opočije; v njegove neverske oči, kar mi radi imenujemo obnebbe „dobrega Boga“, razlilo se je samo malo mehko; morebiti je i on premišljal ledeno dobo z onimi

učenci, kateri so ga zasledovali hujše kakor kedaj ob tem česu. Bil je ravno isti čas, kakor tedaj, ko je odšel iz ječe. Naglo se je vzdignil, zavil okolu ogle, ustavil se slednjič pred malo hišo, večno jednako stavbo predmestno v San Franciscu z ozkim zelenim vrtičem, s prazno verando in zadaj balkon, na katerem ni nihče posedal. Ah-Fe pozvoni; služnica se prikaže, pogleda njegov jerbas in ga nevoljno izpusti, kakor da bi imela opraviti z neko neprijetno, a koristno domačo živaljo. Ah-Fe stopa tiho po stopnicah, odloži svoj jerbas na prag prve odprte sobe in čaka, da se mu kaj pove. Neko žensko bitje sedelo je v medlej svetlobi okna, otroka v naročju; dvigne se in Kinez, spozna precej gospo Tretherikovo; vender ni mišica ni trenila na njega brezčutnem obrazu in šikale oči niso izražale ničesar, ko je srečal svojce. On pri njej ni vzbudil očividno nikacega spomina; ona jela je šteti perilo; pa otrok, ki ga je radovedno opazoval vsiknil je veselo: „John je! mama, to je naš stari John, katerega smo imeli v Fiddletownu.“

— Kineza je hotel zadeti elektriški udarec, čuden svit mu je bliskal iz oči; to vse trajalo je samo minuto. Potem reče otroku, kateri ga je tolkel po obrokah in skakal njegovej suknji: — „Jaz biti John ali Ah-Fe, . . . to vse jedno, . . . jaz Vas dobro poznati. Kako gre? . . .“ Gospa Tretherik je bila spustila perilo v velikem strahu

sopisi, ter koliko neopravičenih konfiskacij se je tam vršilo. Tako tesnoročno policijsko stališče dobri stvari več škoduje, nego pa koristi. Justični minister odgovoril je glede sprave, kar smo že zgoraj omenili, glede postopanja proti časnikarstvu pa ponavljal, kar je že tudi v zbornici rekel, da državno-pravniške oblasti pri postopanju proti časopisji časih segajo predaleč. Vender pa mora pristaviti, da so sodišča potrdila take konfiskacije, torej jih on mora zmatrati kot postavne. — Mej drugim predlagal je Derschatta ustanovitev okrožnega sodišča v Mariboru in stavil resolucijo, da se pomnože adjuta avskultantom. Šuklje pravi, da je zadnjič hotel opozoriti samo na to, da se v novejšem času, izvezemsi Kranjsko, jezikovne odredbe pri sodiščih ne izvršujejo v slovenskem jezikovnem okrožji. Poslednjič vpraša justičnega ministra, jeli vlada misli na to, da zgradi v Ljubljani justično poslopje. — O objektivnem postopanju govoril je tudi še dr. Menger, rekoč, da je to jedna naj večjih slabot avstrijske justice. Iste članke ali spise jedno sodišče oprasča popolnoma, drugo postopa objektivno proti njim. Temu so krivi nekateri državni pravniki in sodniki, najbolj pa §§ 65. in 300. kazenskega zakona, ki dajeta največ povoda za objektivno postopanje, ki sta pa namenjena bila za čase absolutizma, ne pa za ustavno življenje. Državni pravniki in sodišča bi morali to imeti pred očmi, da formalno ne vlada več absolutizem, nego ustavno življenje, potem bi odpadla obžalovanja vredna prikazen glede objektivnega postopanja. Justični minister je odgovoril, da bode novi kazenski zakon odstranil te nedostatke.

Hrvatski sabor.

Kakor poroča Zagrebški uradni list sklican je hrvatski sabor na dan 21. maja.

Nemiri na Ogerskem.

Agrarno-socijalistično gibanje se širi v bekeškem komitatu. V Bekes-Csabi zbralo se je nad tisoč delavcev pred mestno hišo in so zahtevali, da se jim izroči odlok, s katerim je bil prepovedan delavski shod. Županijski nadsodnik in komisar skušala sta pomiriti jih, a zaman. Delavci podrli so ja na tla in teptali tako, da sta oba nevarno ranjena na glavi. Vojaci in žandarmi skušali so razkropiti množico, ki je metala kamenje nanje. Na to so z bodali tirali delavce nazaj in je bilo več oseb ranjenih. Tudi jeden vojak je ranjen z nožem. Dva tovarnarja pretepli so delavci ter jima žugali s smrtjo. Vse prodajalnice so zaprte, vojaci zasedli so razne ulice.

Nemška-avstro-ogerska trgovinska pogodba.

Konečna seja v obravnavanje trgovinske pogodbe mej Nemško in Avstro-Ogersko bila je prodčeranjem. Pogodba izdelala se je v dveh izvodih. Minister Szögyenyi in tajni svetnik Jordan izražala sta v svojih govorih veselje obeh vlad o definitivnem uspehu velicega dela.

Vnanje države.

O atentatu v Sofiji.

Za spremembo se zopet jedenkrat poroča iz Sofije, da bode bolgarska vlada v kratkem prišla jednega Belčevih morilcev, ker ve natančno za njegovo bivališče in se je že vse priredilo, da se ga dobi v reke. Na tem bode toliko resnice, kakor na dosedanjih jednacih poročilih.

iz Makedonije

se poroča, da se tam zbirajo že dlje časa razne osebe, ki imajo ruski denar in se podajajo preko

in stalno gledala na Kineza. Ta ženska ni imela kakor Karica proroškega duha prijateljstva, da bi ga razločila mej sličnimi rojaki. S predčutjem bodoče nesreče, (kakšne, sama ni vedela,) vpraša ga, kedaj je bil zapustil Fiddletown.

— „Od tega je dolgo časa. Jaz ne ljubiti Fiddletown, ne ljubiti Tretherik. Ljubiti San Frisco, ljubiti prati, ljubiti Karico.“

Lakonizem Kitajca ugajal je gospej Tretherikovej; dostavila je vender: — „Ne povejte nikomur, da ste me videli“, — in zvlekla listnico iz žepa. Ne da bi jo pogledal, videl je Ah-Fe, da je precej prazna, ravno tako, kakor ne da bi ogledaval sobo, je opazil, da je hišna oprava ubožna in redka in kakor je, čisto zijaje v strop, opazil, kako slabo oblečene sta g. Thretherik in Karica. Kaj pač to njega briga! Dolgi njegovi prsti sklenili so se hlastno na pol-dolarji, kateri mu je uročila; potem ga je zakopal v svojo prteno haljo neobično namrdviši se. Po nekoliko trenotjih dobil je v suknji, ne vemo kje, sličino otroka, katero je položil na jerbas ravnodušno se izjavljaje: — „pozabljena reč“ — potem pa je pričel preiskavati in namrdovati se, dokler ni našel z velikim trudom kepo sivega popirja, katera je, zdi se mi, romala v obližje negogovega desnega ušesa. Siloma razvije zavitek in prinese slednjič na dan dva zlata po dvajset dolarjev, katere ponudi g. Tretherikovej.

(Dalje prih.)

Skoplja in Monastira v notranjo Makedonijo. Tudi to vest treba je vzeti z vso opreznostjo na znanje.

Rumunske volitve.

Zaradi dogodkov pri zadnjih rumunskih volitvah bode se pričela sodniška preiskava proti bivšemu ministru in senatorju Demetru Sturdzi, predsedniku liberalnega kluba, ki pa se brani dati državnemu pravniku potrebnih informacij.

Na Francoskem

širi se odpor proti poročilu carinske komisije, katera boče braniti varstvene carinske tarife. Ne samo v zbornici, nego tudi izvan nje oglašajo se proti takim nakanam. Francoska trgovinska zbornica v Londonu poslala je članom zbornice in senata memorandum, v katerem pobija poročilo carinske komisije. Posebno se dokazuje, kako neutemeljena je trditev, da so trgovinske pogodbe se skazale škodljive za narodno gospodarstvo na Francoskem.

O zadevi Welskega zaklada.

Kakor poroča „Freisinnige Zeitg“ izrazil se je cesar Viljelm, ko se je javno razpravljala dotacija, ministru Bötticherju podeljena iz Welskega zaklada, ne samo v ročnem pismu na ministra Bötticherja nego tudi v direktnem ročnem pismu na kneza Bismarcka jako ostro ter grajal Bismarckovo postopanje v tej zadevi.

Strajk v Belgiji.

V Belgiji pričel se je jako resen splošen strajk, ki sega tudi na Francosko, kjer so bili v Sainsu nemiri. Tudi krvavi dogodki v Fourmiesu so v zvezi s tem. Ta strajk se je uprizoril proti volji socialističkih vodij, kar kaže, da so anarhisti si pridobili večji upliv pri masah delavcev. Iz raznih belgijskih industrijskih krajev se poroča o krvavih praskah mej delavci, žandarmi in vojaki.

Razpust angleškega parlamenta.

V krogih vlade, kakor tudi mej voditelji opozicije se prav živahno razpravlja vprašanje o razpustu zbornice. Ministerstvo se je popolnoma sprijaznilo z mislijo, da skoro razpusti zbornico, in to zaradi opozicije, katero je našla postava o brezplačnem ljudskem pouku mej starokonservativnimi pristajalci ministarskimi. Stem zakonom, ki je sestavljen v liberalnem duhu nameravalo se je pridobiti iz nasprotnega tabora privržencev za vlado. Zdaj pa se je pokazalo, da ne ustreza niti liberalcem, konservativci so pa tudi proti njemu. Ako razpusti zbornico, rešil bi se lord Salisbury dvojne zadrege.

Dopisi.

Z Notranjskega 30. aprila. [Izv. dop.]

Hvala Bogu! Tudi Ljubljanske mestne volitve so dokončane, sedaj torej se bode povrnil zaželjeni, prelubi mir v naš mili narod; prenehal bode bratomorni boj, ki našemu narodnemu razcvitu v obče ne koristi, obratno, veliko škoduje; zločno ter vzajemno pričele bodo zopet vse narodne stranke delati v blagor in korist naroda svojega. Tako si marsikateri pošten rodoljub misli, ker si to iskreno želi. Se li bodo pa te, tako poštene ter opravičene želje uresničile? Žal, za to zagotovilo primanjkuje nam upanja. Kajti tu stojite si dve stranki odločno nasproti, od katerih jedna ne more, a druga ne sme odnehati. Prva stranka je na naravnem potu ter hrepeni po svetlobi, druga nasprotna se tega pota odločno ogiblje, ter ne želi preveč svetlobe, pač si pa misli, da je ona poklicana, voditi narod do pravega cilja. Očividno je torej, da sporazuma mej tema dvema strankama ni skoro mogoče pričakovati. Osobito pa, ako se še pomisli, da je pri poslednji stranki mož na krmilu, kateremu je narodnost deveta briga, ki je nadahnen popolnoma jezuitskega duha in na podlagi tega pripravlja mlade moči, ketere naj bi se sčasoma odločevale usodo naroda našega. Ali do tega nikdar prišlo ne bode; do tega priti ne more; saj naravna moč poruši vsako, še tako čvrsto in močno umetno sestavljeno silo. Ako bi to veljalo, da se z umetnimi zvijačami more zadržati popolnoma razevit in napredek narodov, potem bi še dandanes vsi narodi v temoti tičali.

Te naše žalostne narodne razmere, pokazale so se v popolnem svitu pri zadnjih državnozbornskih volitvah, kakor tudi pri zadnjih Ljubljanskih mestnih volitvah. Pri teh prilikah pokazala je klerikalna stranka svojo nestrpnost v tolki meri, kakor dosihmal še nikoli ne. Sam Mahnič more biti tega vesel ter na to ponosen. Res je, da mnogim častivrednim gg. duhovnikom tako ravnanje ni po volji, ali kaj pomaga, sedaj imajo in hočejo imeti prvo ter odločilno besedo mladi, neizkušeni kapelanje. Evo vam Ljubljano, Žuženperk, Vrhniko, Postojino itd.

Klerikalna stranka je dovolj jasno pokazala, da njej ni mari za narodno stvar pač pa, da odločno hrepeni po tem, da bi dobila vodstvo ali gospodarstvo čez naš mili narod v svoje roke. Izrekli so nekateri vročerkvnik, in store to še danes, da jim je ljubši najhujši ter najstrastnejši nemškutar, ka-

kor pošten slovensk liberallec. Družili so se torej, kakor smo predobro opazili, z največjimi sovražniki naše narodnosti, z največjimi zasmehovalci naše vere. Držali so se odločno gesla: Namen posvečuje sredstvo.

Lahko je umevno iz kacij elementov obstoji stranka, ki pripada „Katoliškemu političnemu društvu“. Mnogoteri, ki se prišteva mej prvake tega društva, se hlini ter hinavsko svetlo kaže, da je naroden, da je pobožen. Ali to so pobeljeni grobovi, kateri to hinavščino le iz sebičnosti, le iz dobičkarije tirajo; saj malo skrbi, malo dela pa dobro plačilo, to so dobrote, katere krasijo dotičniku življenje.

Da bi se torej stranka „Slovenskega društva“ in pa stranka „Katoliško-političnega društva“ kaj skoro zedinili ni verjetno, saj ni skoro mogoče. Stari, skušeni narodni bojevniki, ki so mnogo žrtvovali ter pretrpeli v borbi za vzbuditev naroda svojega, se vender ne morejo slepo ukloniti takim, ki so morda celo strastno ovirali ter zapreke stavili narodnemu razvitku, ali pa takim mladeničem, kateri niti od daleč ne poznajo teženj ter želj našega naroda, mladeničem, ki skrb le za svojo čast, nikdar pa ne za korist narodovo.

Torej tudi v bodoče bode ta delala obedve imenovani društvi vsako zase, vsako za svojo stranko. Narod kot pravi sodnik bode pa z bistrim očesom zasledoval njih delovanje in ko pride čas, izrekel bode svojo ostro, ali pošteno sodbo. In tedaj uklonila se bode ta laž in hinavstvo resnici in odkritosrčnosti, — temota svetlobi.

To čudno, novodobno postopanje naših vročerkvni gg. kapelanov ter nekaterih gg. župnikov, no in še koga drugzega, ni koristno. Najmanj pa koristi to narodni stvari, kakor tudi katolicizmu. Mi moramo to odločno povdarjati, ker nismo hinavci in ker narod bolje poznamo, nego pa naši fanatični Mahnič-Kalanovci.

Naš narod se čedalje bolj zaveda, torej čedalje bolj hrepeni po narodnem napredku, ter se ga živo oklepa. Kdor ga hoče pa v tem ovirati, ta je izvestno naš največji sovražnik, kleti nasprotnik, bodi si to že kdorkoli. Mi s svojim nasprotnikom vender ne moremo mirno z roko v roki hoditi ker jedno streho živeti, in kdor ljubi mir in prostost, se navadno drugemu umakne. Tako uči nas zgodovina.

Z Notranjskega 1. maja. [Izv. dop.] Lep, krasen dan; srca so nam koprnela že davno po toplih solčnih dnevih. Narava oblekla je novo sva-tovsko obleko; vse zeleni in cvetè. Hribi, zasajeni z raznovrstnim sadonosnim drevjem, ponujajo najdivnejšo pašo očesu, kmetiču pa vzbujajo najslajši up na bogato jesen. Bog nam jo daj, vsaj Sloven-cem, tudi v drugem pomenu!

Res trde boje imamo Slovenci za svoje od Boga nam podeljene svete pravice. Komaj smo se vsaj kranjski Slovenci otresli nemčurskega jarma, prikazali so se na mesto prvih drugi tlačitelji v drugačni podobi. Radi bi Rim sezidali po celem svetu, ter nadvladali zemljo. Ali je to našega Iz-veličarja volja? On je učil mir, jedinost, ljubezu jednako za vse, celo brez razlike v veri. Ali da-našnji dan postalo je drugače. Mesto povzdigujoče in tolažilne besede božje, doni nam nasproti samo hujskanje. Celo izpovednica rabi se v zlo. Mesto nam ulivati hladilnega olja v skeleče rane, godi se ravno nasprotno.

Res ne vemo, čemu toliko želj po posvetnej nadvladi, toliko napuha.

Vrivajo ze povsod: v občinske in druge zastope itd. Po prorokovanji nekdanjega tridnevnik začel se je torej oni isti strahoviti boj na celej liniji. Divjajo zoper rodne brate, želeč jim v svojem fanatizmu zgodnji grob. Recimo, da se kakor župnik Miklavž s pomočjo priskopušnih novcev popne do občinskega odbornika časti, kjer se mu mora vse klanjati, ako ne, joj mu. Ker ima pri enakem občinskem odboru jednak župnik seveda prvo besedo, poslučuje se najpodležjih sredstev napram svojim namišljenim nasprotnikom. On deli od sodišča in drugod zahtevana spričevala, a kako, upraša se?

Da je naša trditev resnična, kažejo nam naj-novejši dogodki na deželi.

Nekje na Notranjskem nahaja se župnik, kateri c. kr. poštarja, vrlega narodnjaka, kratko ni malo ni mogel trpeti, ter ga še zdaj ne more zaradi njegove narodnosti. Dotični c. kr. poštar ne ve se spominjati druge hudobije, nego da je bil o svo-jem času voljen volilnim možem ter po svojem na-rodnem prepričanju volil čilo. narodno moč, d. Fer-

jantčica, mesto starega, pokoja potrebnega Globočnika.

In v svojej skrajnosti šel je g. župnik tako daleč, da si je nekaj časa potem začel domnevati, kako bi dobil pošto v farovž. Češ, došla bi kakova revna ekspeditorica — udova, in fletno bi se dalo vladati potem „izpod lipe doli“. Da, črna čepica z zlato žnoro mu diši.

Bog daj bolje, on nas pokrepčaj v tem ljutem boji. Sicer pa nič strahu, narodne milice je obilen broj, kateri suče uma svetle meče.

Domače stvari.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) je doposlala nje ženska podružina v Gorici po svoji blagajničarici č. g. Pavli Korenovi zopet 100 forintov doneska. — Ko javljamo priposlano slovenskemu svetu, stavimo to svojo podružino vseokrog na izgled: ker malo jih je, ki bi jo dosegale v točnosti; ni jih pa, ki bi žensko Goriško podružino presegale v razmerni visokosti tako pogosto nam dohajajočih prispevkov.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Častnim občanom) imenovala je občina Bistrica v Rožni dolini na Koroškem v svoji seji dne 5. aprila t. l. prečastitega gospoda: Lamberta Einspielerja, stolnega kanonika, knezoškofijskega kancelarja itd. v Celovcu; Matijo Ambroža, dekana v Kapli na Dravi in Gregorja Einspielerja, župnika in deželnega poslanca Podkloštrom.

— (Ljubljanski „Sokol“) napravi na binkoštno nedeljo dne 17. t. m. svoj prvi letošnji izlet v Zagorje, povodom slavnosti blagoslovljenja zastave „Zagorskega Sokola“. — Kakor se nam poroča, delajo se za to slavnost v Zagorji že velikanske priprave in obeta biti udeležba od vseh strani mnogoštevilna. Slavnosti udeležita se tudi Celjski in Zagrebški Sokol in samo po sebi je umevno, da bode tudi Ljubljanski „Sokol“ pri tej priliki polnoštevilno zastopan. — Dolžnost nas veže, da se odzovemo bratskemu povabilu naših vrlih Zagorčanov v mnogobrojnem številu ter da dāmo tako novega krepila mlademu „Sokolu“, ki je v teku kratke dobe svojega razvitka javno pokazal, da hoče vzlic vsem nasprotstvom živeti, cvesti in rasti v blagor domovini naši.

— (Umrli je gospa Helena Wohlmut roj. Detela,) bivša posestnica in gostilničarka na Glincah pri Ljubljani, v 89. letu svoje dobe. Pokopana je bila ob mnogobrojni udeležbi pogrebcev preteklo nedeljo dne 3. t. m. na pokopališču pri sv. Krištofu. — Da omenjamo smrt te priproste a dobrodušne pokojnice, ima svoj pomen v tem, ker je bila svoj čas nje gostoljubna hiša veselo shajališče našim slovenskim velmožem iz dōbe, ko se je začela šele vzbujati narodna zavest po Slovenskem. Prav rad in pogosto pohajal je to rodoljubno hišo mimo drugih narodnih veljakov tudi slavni naš pesnik Prešeren ter donašal takrat še v nežni mladosti se nahajajočim hčerkam razne slovenske pesni, katerih nekatere se gotovo še hranijo v rokopisu pri hiši. Pokojnica zapustila je sina in štiri hčere, izmed katerih se posebno jedna (gospa Zadnikarjeva v Ljubljani odlikuje kot uzorna in vrla narodna mati. Pokojnici bodi blag spomin!

— (Nerednosti na poštah.) Z dežele dohaja nam izmed občinstva ta glas: Kar se pri par poštah na deželi zadnji čas godi, presega že vse meje. — Privatna pisma na olikane in druge izobražene osebe namenjene, se kar tebi — meni nič prebero in odstranijo; dopisnice, ki potrebujejo iz Kranja skozi Ljubljano do jednega ali drugega kraja na Netranjskem ali Dolenjskem po železnici k večjemu dva dni, dojdejo v roko adresatu stoprav čez 4 ali 5 dni. Celo iz Ljubljane do L. potrebovala in hodila je dopisnica 4 dni, mestu — par ur! Taka je tudi glede časnikov! Kakor hitro se sumi, da bode n. pr. „Brus“ iz kakšnega kraja kaj priobčenega prinesel, že prežé dotične poštne ekspeditorice roke nanj in — hajd — v žep! Naročnik, ti se pa obriši za dotično številko lista! Če reklamuješ, škartira se seveda tudi taka reklamacija. Naj li mar zaradi tega človek vse rekomandira? — Take nerednosti so kar na dnevnem redu po nekod. — Slavno poštno ravnateljstvo se torej prosi, za to skrbeti, da se bode poštni posel bolj vestno opravljal, ženskemu poštnemu osebju pa naj da pouk, da naj burke uganja izven urada, notri pa briga se le za to, za kar je nastavljeno, in če bode razločneje govorili!

— (V Zagrebu) bil je v nedeljo hud dvoboj. Poprej iskrena prijatelja Badovinac in Pavlekovič sta se sprla. Posledica bil je dvoboj s sablami. Oba bojavnika sta hudo ranjena.

— (Vrl mladšč.) Z Razdrtega se nam javlja, da je pred nekaj dnevi mladi Vladimir K., ki ima jedva 4 leta in 29 dni, peš šel vrh Nanosa in nazaj. Roditelji smejo tako vrlega sinka biti veseli.

— („Kmetovalec“) ima v 8. števil. nastopni obseg: Trtna škropilnica. — Na hrošče! — Opomin našim živinorejcem. — Opravila pri čebelnjaku meseca maja. — Kako je spoznati, katerega spola pišče se bo izleglo iz jajca. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

— (Včerajšnji letni majski semenj) je bil izredno dobro obiskan. Iz vseh krajev Kranjske, iz sosednih dežel, pa tudi iz Laške prišlo je na stotine kupcev raznega blaga, v prvi vrsti seveda živinskih kupovalcev, tako da je bilo Ljubljansko stolno mesto malokedaj tako obljudeno, kakor včeraj, posebno ker so bile poleg stotin živine, ki se je gonila po glavnih ulicah in preselitvah ob majnikovem četrletju, še križevega tedna procesije. Na živinski trg, ki je bil prenapolnjen, prignalo se je 1030 konj in volov. 328 krav in 62 telet, vkupe 1420 glav. Pri goveji živini bila je kupčija srednja, ker so bile cene visoke in so kupovali domači gospodari za rejo, tem živahneje pa je bila kupčija s konji, ker je bilo mnogo laških kupcev. Lepo vreme oživel je tudi razne druge kupčije v manufakturnem, železnem in poljedelskem blagu. Tudi „Tandelmarkt“ bil je tu in onkraj sv. Jakoba mostu jako oživljen, da že dolgo ne tako, akoravno ne zasluži, vsaj na Trnovskem pristanu, več svojega imena, kajti kmetijski mizarji ponujali so na prodaj jako lepo izdelane omare in druge mizarske izdelke, katere bi prijali vsakemu salonu. Izredno veliko je bilo tudi število lepih vozičkov, v kateri stroki napredujejo naši kolarji in kovači od leta do leta. Da neso bili gostilničarji s svojo kupčijo nezadovoljni, se po navedenem ob sebi umeje.

— (Iz Kamnika) se nam poroča: Včeraj popoldne ob štirih začel je pri nas strahovito razsajati vihar in koj za tem se je ulila velikanska ploha, ki je v hipu poplavlila ves terg in poškodovala mnogo streb. Zlebovi neso mogli več vodo požirati, in zato je ta kar po zidovih tekla. Mnogo cvetlic in sadnih rastlin je uničenih. — Govori se, da imamo tukaj slučaj tifusa na deklici, ki je prišla iz samostana v Loki.

— (V Studenem pri Postojini) našli so v nekem zidu polen lonec srebernega denarja iz konca petnajstega in prvih dveh desetletij XVI. stoletja. Gotovo ga je nekdo zazidal iz straha pred Benečani (ob času prve beneške vojne). Zakopan denar se je našel že večkrat na Kranjskem, n. pr. v Lesičji pri Lanišči, v itd. — Studenci so našli tudi novo jamo z okajenim stropom in zemljo pomešano z ogljem in pepelom. V njej je veliko obilica kostij, med drugimi velikanska črepinja neke neznane živali.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda) za Pliberk in okolico imela bode v Smihelu v gostilnici „pri Šercarji“ na Binkoštni ponedeljek dne 18. maja t. l. ob 3. uri popoldne svoj letošnji občni zbor z običajnim dnevnim redom in poučnim govorom v živinoreji in poljedelstvu. Po zborovanju je prosta zabava.

— (V Velikovi na Koroškem) osnovala se je nova slovenska hranilnica in posojilnica, ki je tamošnjim nemčurjem hud trn v peti. Svoje delovanje prične dne 18. t. m. in ima v ta namen popoldne ob 2. uri v gostilnici pri Plešivčniku svoj shod, h kateremu so vabljeni vsi združniki in taki, ki menijo pristopiti.

Slavnemu uredništvu „Slovenskega Naroda“
v Ljubljani.

Z ozirom na §. 19 tisk. zak. zahtevam, da objavite glede notice v 91. števil. z dne 23. aprila t. l. naslednji stvarni popravek:

Ni res, da bi bil gospod Elija Predovič pred par leti pomagal na županski stol, ker tega tudi ni bilo potreba.

Ni res da bi bil jaz dal g. Predoviču častno besedo, da bodem volil od „Narodove“ stranke priporočene kandidate, res pa, da sem mu rekel, da se ne bodem v volitve nič vtikal, in le njegovem prizadevanju sem se vdal, da sem mu podpisal po-

oblastilo, takrat še nevedoč za katero stranko agituje g. Predovič. — Ni res da bi se bil podpisani izneveril svoji besedi, in glasoval proti „Narodni stranki“, res pa je da na dan volitve za 3 razred niti v Ljubljani nisem bil, ako je pa g. Elija Predovič z mojim pooblastilom volil proti „Narodnim“ kandidatom, zato siveda jaz nisem odgovoren.

Ni res da bi bil jaz dones mož — drugi dan pa . . . !

Na Selu dne 2 maja 1891

Janez Slapničar
Mošanski župan.

Slavno uredništvo!

V „Edinosti“ z dne 25. aprila t. l. št. 33 se nahaja neko poročilo o izbiranju kandidatov za proračunski odsek, katero ste ponatisnili tudi v „Slovenskem Narodu“ z dne 29. aprila t. l. št. 96. V seji slovensko-hrvatske zveze dne 27. aprila t. l., kateri sem podpisani predsedoval, opozarjal je poslanec Klun na dotično poročilo „Edinosti“, in vsi navzoči so pritrdili, da to, kar se v dotičnem poročilu podtika poslancu Klunu, ni opravičeno. Prosim slavno uredništvo, da ta popravek blagovoljno vsprejme v prihodnjo številko „Slov. Naroda“.

Z odličnim spoštovanjem

Dr. Ferjančič.

Dunaj, dne 3. maja 1891.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Charleroi 4. maja. Strajk v promogovih jamah popolen. Delo ustavilo je nad 30.000 delavcev.

Novi York 4. maja. V mestu Paduki (Kentuki) razsajal včeraj hud vihar. Več sto hiš je odkritih, mnogo razdejanih. Cerkev metodistov dvignil je vihar kvišku in zdrobljeno vrgel na cesto. Več oseb je poškodovanih.

Dunaj 5. maja. Dopoludne bilo svečano zaprisezanje novih županov razširjenega Dunaja v roke namestniku. Namestnik poudarjal neizpremenjeno naklonjenost cesarjevo za Dunaj in izjavil, da bode vlada vsled združenja s predkrajji omogočeni razvoj z vsemi silami pospeševala.

Dunaj 5. maja. Dopoludne ob 11. uri bila v dvorni župni cerkvi maša zadušnica za cesarico Marijo Ano. Cesar bil prisoten in več nadvojvod.

Düsseldorf 5. maja. Na včerajšnji slavnosti provincijalnih stanov rekel cesar, da bi ga veselilo, ko bi imel evropski mir v rokah. Skrbel bi potem zato, da bi se nikdar ne rušil. Vsekako pa bode poskusil vse, da se ohranijo blaginje miru. Cesar potem objavil, da je že podpisana avstrijsko-nemška trgovinska pogodba, ki bode deželi v korist.

Razne vesti.

* (Kraljevina Srbska) imela je po ljudskem štetju zadnji dan preteklega leta 2,157.638 prebivalcev. L. 1884 bilo jih je 1,901.736. — Glavno mesto Beligrad ima 54.458 prebivalcev, 1884. l. imelo jih je 35.483.

* (Zavarovanje na življenje) katero so izumili Angleži, razširjeno je ondu bolj, mnogo kje drugod, izvzemši Ameriko. Grof Dudley n. pr. zavarovan je za vsoto 12 milijonov goldinarjev, ameriških pošt ravnatelj Wanamaker zavarovan je za 10 milijonov gold., ter plačuje na leto premije 42.000 gold. — Angleški prestolonaslednik zavarovan je za 6½ milijonov goldinarjev.

* (Ženska emancipacija) napreduje in se razširja posebno na Angleškem. Pred kratkim vršil se je v Londonu velik meeting, kjer sta se za žensko emancipacijo potezala dva poslanca Rihard Tampil in Mr. Kimber. Ker so bili udeleženci meetinga skoro samo ženske, zanimalo so se posebno za govore dveh gospé Faroset in Asfort, ki sta zahtevali popolno ravnopravnost z moškimi. Vsi predlogi vzprejeti so bili jednoglasno — druga nesreča se pa ni primerila nobena.

* (Barošev stolp.) V Temešvaru otvorila se bode v kratkem kmetijska in obrtna razstava in pri tej priliki zgradili bodo 100 metrov visok stolp in sicer iz lesa in iz železa a imenoval se bode na čast ogerskemu trgovinskemu ministru „Barošev stolp.“

* (Prepošteni bankirji.) Dunajski bankir Heim opeharil je kakih 800 oseb za skupno vsoto skoro jednega milijona goldinarjev. V Novem Sadu prijelo ga je redarstvo in se bode kazenska razprava proti njemu vršila v Požunu, kamor je povabljenih do 1000 prič. — V Wadovicah v Galiciji zatvorili so ravnatelja ondotne posojilnice Wyspeanskega, ker je proneveril 500.000 gold.

* (Samomori.) V Požunu ustretil se je te dni bivši župan in Levi na Ogorskem, odvetnik dr. Terelines na pokopališču. K temu koraku prisilil ga je glad, kajti po nesrečnih spekulacijah izgubil je bil vse svoje premoženje a zaslužka ni imel, niti podpore na stare dni. — V Metkoviću v Dalmaciji ustretil se je ondodni poštar Gustav Gavs in sicer iz obiteljskih vzrokov in ne iz drugih kakor se je poročalo, kajti natančna skontracija je dokazala, da so uradni posli v najlepšem redu.

* (Moderni klobuki.) Pomlad se je komaj začela in že se je javila nova ekscentričnost. V Parizu nosijo zdaj moški rudeče klobuke s peresi. Rudeči frak je takó že v navadi, torej treba le še take hlače in take srajce. Živio estetiški ukus!

* (Pogoltnila je buciko.) Blizu Bolzana na Tirolskem pogoltnila je neka deklica veliko buciko, a ni se ji zgodilo nič, kajti zdrava je in veselo, kakor prej. Da se bucika odstrani iz želodca, ukazal je zdravnik, da mora deklica jesti mnogo kislega zelja, da bode bucika zarjavela in se razdrobila.

* (Čudna prevara.) V Jaroslavu ob Volgi osvedočil se je nek tkavec o resničnosti starega reka, da ni vse zlato, kar se sveti, kajti dva čedno oblečena moža prodala sta mu veliko zalogo bajž zlatih prstanov in verižic o katerih se je pozneje izkazalo, da so médni.

Narodno-gospodarske stvari.

Na hrošče!

Kdo ne pomni škode, katero so naredili zadnja tri leta črvi, ogrci ali podjedi po našem polju in po naših vrtih? Letos je hroščevo ali kebrovo leto, vsa ta zalega v zemlji se je prelevila v hrošče, in prvi pomladanski topli dnevi jih bodo privabili na površje, koder bodo škodo delali, jajca zalegali in tako pretečo nevarnost podvojili, ako ne bomo letoš z vsemi silami šli na boj proti temu pomladnim hroščem. Združimo se torej proti temu škodljivcu, kajti boj pojedinega človeka je brezuspešen, le tedaj je mogoče kaj doseči, ako se v ta namen združijo po cele občine. Deželni zbor naj na primer skrbi, da pobiralci hroščev dobe vsaj pol krajcarja za liter nabranih hroščev, in dosegele se bode velikansk uspeh. Denar v ta namen ima deželni odbor na razpolago, in ta način uporabe bi bil najbolj uspešen.

Pomladi se množe z vsakim dnevom temni roji, ki po dnevi in pri slabem vremenu mirno sede po drevju, ob toplih večerih pa rojijo glasno okoli in iščejo primeren dreves za žrtje. Najljubši jim je hrast, za tem pa divji kostanj in javor, izmei sadnega drevja pa posebno češplja in sliva, pa tudi ostalo jim se ne upira. Samo lipe in akacije ne marajo. Ker obtože že poganja vsa rast in je drevje v najlepšem cvetu ali pa je malo prej odevelo, očitna je škoda, ki jo delajo ti požeruhi. Listje, cvetje in mladi zarod vse vprek ti poklestijo. Le poglejmo hrastov gozd v hroščevem letu. Sredi maja je gol, kakor bi se bil posušil.

Takó udelavajo prvo polovico meseca maja, potem šele se izgubljajo, a prej so se zaplodili. Samci poginejo, samice žró še nekaj časa dalje, potem pa se zarijejo v zemljo in ondi odložé svojo zalogo po kacih trideset in še po več okroglih jajec. Čim rahlejša je zemlja, tem ljubša jim je, zato jih mika sosebno obdelani svet, njiva in vrt. Iz jajec se izvale ličinke, ki obgrizujejo rastlinam korenine in jih izpodjedajo, da vsled tega usihajo. Te ličinke imenujejo ogrce ali podjede. Od njih postanejo v treh ali štirih letih zopet hrošči, po toplejših krajih dorastejo preje, po hladnejših pozneje. A brez njih ni nobeno leto.

Tega hudega sovražnika je treba zatirati na vso moč. Posamezna roka sicer lahko časih mnogo stori, ali velik in v resnici izdaten uspeh pokaže se samo tamkaj, kjer se k skupnemu delu združijo cele vasi in občine, celi okraji ali cele dežele. Zato so tudi izdane posebne postave in naredbe, ki ostro ukazujejo županom gledati na to, da se hrošči pobirajo in pokončujejo. Škoda, da je po mnogih občinah ta postava samo na papirju, a dejanski se ne vrši. Ali sploh se mora vender priznati, da se je novejšega časa tudi v tem obrnilo na bolje. Kmetijski in gospodarski časopisi ob vsaki nevarnosti bobnajo na vojsko proti hroščem in s tem res izpodbude mnoge zanikarneža na delo. Učitelji na deželi lahko mnogo store. Ne bodi jim žal besede, ki bo veljala tem več, ako se jej pridruži še lep primer.

Hrošči se najbolje pobirajo, ako se otresejo z dreves. Ali to se mora vršiti zgodaj zjutraj, predno jih je solnce obsijalo, ali pa ob mrzlih in oblačnih dneh. Takrat obumrli visé po listji, in vsak stres jih pomeče na tla. Pod drevo naj se razgrne kaka ruha (prostiralo, ponjava) ali kaj drugega, da se mrčes tem hitreje pobere in da se ni treba za vsakim pripogibati. Nabrane je treba potem kakorkoli pomoriti, n. pr. pohoditi. Ni mi treba še dostavljati, da kokoši hrošče prav radi zobljejo. Z apnom pomešani so jako dober guoj.

Samo ob sebi se razumeva, da je treba, kolikor se dá, hrošče pokončevati, dokler so še v zemlji ličinke (črvi, ogrci, podjedi).

Pameten človek, ki vidi, kako škodljiv je hrošč in kako malo človek posamič opravi proti njemu,

pozdravljal bode z veseljem vsakega, ki bi mu hotel pri tem delu pomagati. In takih radovoljnih pomočnikov se človeku ponuja dobršno število. Jako dober zaveznik je krt pod zemljo, ki se najrajši masti s hroščevim zalego. Pustite ga torej pri miru, vaš prijatelj je, in ne bodite tako nespametni, da bi še najemali in plačevali ljudi, ki ga lové in pobijajo. Krtine po travnikih so res neprijetne, ali ta neprijetnost ni v nikakešni razmeri s koristjo, ki nam jo prinaša s tem, da pod zemljo neusmiljeno hrusta požrešnega „črva“.

Poleg krtu tudi netopirji (pirhogačice, mrakulji, pol tič pol miš) posebno pridno zatirajo hrošča. Te živalce letajo zvečer, torej ob istem času kakor hrošči, in jih sila podavijo. Njim se pridružijo še sove in legeni (ležetrudniki, podhujke, kozemolze). Po dnevi stopijo na njih mesto zopet drugi pokončevalci, namreč vrabci, sinice, žolne, vrane in še mnoge druge. A več nego vsi drugi store škorci. Spomladi so po ves dan na polji, po senošetih in po logih, in sicer vsi na tleh. Človek bi mislil, kaj neki imajo? Le pusti jih, prav koristnega dela so se lotili. Ob tem času silijo na dan hrošči, ki so uže od jeseni čakali ugodnega vremena. A škorci so bili pripravljeni, da jih bodo vsprejeli, kakor pristoji takim netekom. Hrošč se ni še popolnoma izkobilal iz zemlje, že ga je škorec pograbil, pretrl in kar je bilo mehkega na njem požrl, pustivši trda krila in kar je še drugega neužitnega. Dá, še pod zemljo skritega najde in ga izvleče na beli dan. Čast in hvala torej škorecu! Daj mu mir in še vabi ga k sebi. Samo v zrelo črešnjo mu brani in jeseni mu ne daj v vinograd. „Kmetovalec“.

Mnogoletna opazovanja. Pri slabem prebavljenju in pomankanju slasti do jedi, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo kakor nobeno drugo sredstvo s svojim žolodcem krepujočim ter kri čistečim uplivom. Cena škatljici 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrečno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 1 (4-6)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tujci:

4. maja:

Pri **Maličih**: Kutschera, Schwaghofer iz Brna. — Goldstein, Blau, Hoselic, Robitschek z Dunaja. — Hribar iz Logateca. — Polnauer iz Budimpešte. — Steinharter iz Monakovega. — Baron Lazzarini, Hillt, Eberle s hčerjo iz Grada. — Tullia, Cora, Wintsehek Šorli iz Trsta.

Pri **Stonu**: Brenner, Illasic, Heim, Fischbach, Sonkup, vit. pl. Hassermüller, Eichler z Dunaja. — Von iz Gorice. — Ebenspanger iz Varaždina. — Gocken, Pollak iz Tržica. — Murgel s hčerjo iz Kranjske gore. — Pavlin, Coch, Karpelen iz Trsta.

Pri **avstrijskem cesarju**: Zwettler z Dunaja. — Pri **bavarskem dvoru**: Lugaro iz Salerna. — Verderber iz Kočevja. — Klemenčič s soprogo iz Logateca.

Pri **južnem kolodvoru**: Sittich s soprogo iz Ljubljane. — Šebetič iz Litije.

Umrlj so v Ljubljani:

2. maja: Ida Kordelič, črevljarska hči, 8 mes., Poljanski trg št. 5, Bronchitis. — Marija Tavčar, zasebnica, 66 let, Dunajska cesta št. 13, Apoplexia. — Ana Skazdonig, komisarjeva vdova, 80 let, Kravja dolina št. 11, in Jožef Novak, hlapec, 76 let, Kravja dolina št. 11, oba za ostarelostjo.

4. aprila: Ivana Duh, črevljarska hči, 1½ leta, Stari trg št. 11, za božjastjo.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
4. maja	7. zjutraj	732.5 mm.	16.4° C	brezv.	jasno	10.70 mm.
	2. popol.	731.1 mm.	25.6° C	sl. vzh.	d. jas.	
	9. zvečer	731.9 mm.	17.8° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 19.9°, za 8.1° nad normalom.

Dunajska borza

dné 5. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	92.50	92.45
Srebrna renta	92.60	92.40
Zlata renta	110.85	111.25
5% marcna renta	102.15	102.25
Akcije narodne banke	996	996
Kreditne akcije	300.50	300.30
London	117.55	117.50
Srebro	—	—
Napol.	9.32½	9.34
C. kr. cekini	5.54	5.53
Nemške marke	57.45	57.52½
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1854	100	182
Ogorska zlata renta 4%	105	40
Ogorska papirna renta 5%	101	40
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	116	50
Kreditne srečke	100 gld.	185
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	160
Tramway-društ. velj.	170 gld. n. v.	227

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša ljubljena hči, oziroma sestra

Albertina Kandare

danes dopoldne ob 9. uri, po dolgotrajajoči in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 15. letu dōbe svoje, mirno v Gospodu zaspala.

Pogrob bode v sredo, dne 6. maja, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Dolge ulice št. 3, na grobišče k sv. Krištofu.

Svete maše zadušnice brale se bodo v raznih cerkvah.

Naj v miru počiva!

V Ljubljani, dné 4. maja 1891.

Fran in Karolina Kandare, stariši. — Emil, Fran in Albin Kandare, bratje. — Hermína Kandare, sestra. (374)

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja mej boleznijo in ob pogrebu preljubljene in nepozabne soproge, oziroma matere, tašče in stare matere, gospé

Marije Tavčar

kakor tudi za mnoge in prelepe vence ter za veliko udeležbo pri sprejemanju drage ranjke k zadnjemu počitku, izrekajo svojo najsrčnejšo zahvalo

(377)

žalujoči ostali.

Zahvala.

Za neštivilne dokaze prisrčnega sočutja, za krasne vence, častno spremstvo k zadnjemu počitku ter za ganljivo petje povodom britke izgube našega iskreno ljubljenega soproga in očeta, blagorodnega gospoda

Edvarda Fux-a

v Metliki

izrekamo globoko ganeni najprisrčnejšo zahvalo svojo.

Mej boleznijo ter po smrti nepozabnega nam pokojnika došli dokazi najodkritosrčnejšega sočutja tešili so veliko našo boleost, saj so bili živa priča, kako je rajnika vse ljubilo.

(375)

Obitelj Fux-ova.

Kavarna in restavracija v Švicariji

Od 7. t. m. začeni se dobé vsak dan in o vsakem vremenu tudi

to ple jedi.

Za ukusna jedila, dobro pijačo in skrbno postrežbo je skrbjeno. — Obilega poseta prosi

z odličnim spoštovanjem

Ivan Eder, restavratér.

(376)

!Ribe!

Sulce in lipane kupuje v vsaki množini

G. TREO

(359—2)

v Ljubljani, Kolizej, II. nadstropje, vrata št. 42.

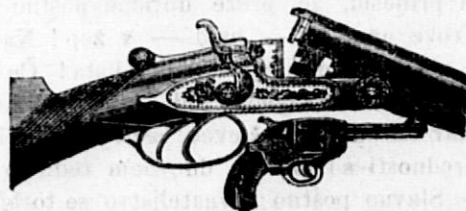
Samo 60 krajc.

velja funt povse novega gosjega perja, a perje boljše vrste 70 kr. To perje je sivih gosij, povsem novo in z roko muženo, gotovo, da je deti v pernice in podzvalne blazine. — Pošiljate za poskušnjo po 10 funtov pošilja po poštnem povzetju J. KRASA, trgovec s perjem v Pragi št. 620-I. (Češko). Zamena je dovoljena. (369)

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preiskušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamenovane z znanko tega zavoda. (175—18)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.